

Sprawozdanie z 66. dorocznego spotkania Światowego Stowarzyszenia Sędziów (IAJ)

Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA jest członkiem IAJ, założonego w Austrii w 1953 roku, jako międzynarodowa organizacja narodowych stowarzyszeń sędziów z pięciu kontynentów. Głównym celem IAJ jest obrona niezależności sądownictwa, które jest niezbędne dla sprawowania wymiaru sprawiedliwości oraz gwarancji praw człowieka i podstawowych wolności. IAJ składa się ze stowarzyszeń z 96 krajów na całym świecie. Składa się z czterech Grup Regionalnych: Europejskiego Stowarzyszenia Sędziów (EAJ), które zrzesza stowarzyszenia z 44 krajów, Grupy Iberoamerykańskiej (IBA), zrzeszającą stowarzyszenia z 18 krajów, Grupy Afrykańskiej, ze stowarzyszeniami z 20 krajów oraz grupy Azji, Ameryki Północnej i Oceanii (ANAO) ze stowarzyszeniami z 14 krajów. IUSTITIA jest członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Sędziów.

UIM-IAJ nadal ma miejsce doradcze w Organizacji Narodów Zjednoczonych i Radzie Europy.

W dniach od 18–22.10.2024 r. w Kapsztadzie w Republice Południowej Afryki odbyło się spotkanie delegatów stowarzyszeń sędziowskich – członków IAJ. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Stowarzyszenia Sędziów Polskich „IUSTITIA” – Prezes Zarządu *Krzysztof Markiewicz*, *Dorota Zabłudowska* – członek Zarządu oraz *Tomasz Połuszyński* – przewodniczący zespołu międzynarodowego stowarzyszenia.

Obrady plenarne otworzył sędzia *Neelan Karikan* – prezes Stowarzyszenia Sędziów Magistratów RPA (JOASA). Powitalne przemówienia wygłosili również sędziowie: *JP Smith* – przewodniczący komitetu organizacyjnego, *L. Unuvar* – prezes sądu magistralnego w Kapsztadzie, który przedstawił historię JOASA, *Le Grange* – wiceprezes Sądu Prowincji Przylądkowej Zachodniej, *Duro Sessa* – Prezes IAJ, prof. *Giacomo Oberto* – sekretarz Generalny IAJ. Za pośrednictwem łącza internetowego głos zabrała *Thembisile Simelane* – Minister Sprawiedliwości. Ostatnim z mówców był *MML Maya* – Prezes Sądu Najwyższego RPA.

Następnie rozpoczęły się posiedzenia Grup Regionalnych – Europejskiego Stowarzyszenia Sędziów (EAJ), Iberoamerykańskiej Grupy Regionalnej, Afrykańskiej Grupy Regionalnej, Grupy Regionalnej Azji, Ameryki Północnej i Oceanii.

Podczas posiedzenia EAJ podziękowano IUSTITII za zorganizowanie kwietniowego spotkania EAJ, które odbyło się w Warszawie w kwietniu tego roku. Następnie poruszono

szereg problemów lokalnych, jakie trapią sędziów w różnych krajach członkowskich, i tak:

- Sędziowie ze Szwecji – po raz kolejny przedstawili informację, iż od blisko 20 lat ich wynagrodzenia ustalane są arbitralnie przez prezesów sądów, co może rodzić potencjalne zagrożenie niezawisłości sędziów;
- Sędziowie ze Słowenii przedstawili aktualną informację o orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego, stwierdzającego, iż utrzymujący się przez kilka lat stan braku podwyżek wynagrodzeń stanowił naruszenie trójpodziału i równowagi władz. Orzeczenie skutkuje 50% wzrostem wynagrodzeń sędziów w Słowenii;
- przedstawiciel Armenii poinformował o aktualnych działaniach Ministerstwa Sprawiedliwości i Najwyższej Rady Sądownictwa Armenii, skutkujących usuwaniem z urzędu sędziów, którzy stają w obronie niezawisłości sędziów i niezależności sądów. Przedstawił również informację o biegu postępowań zainicjowanych odwołaniami wnieszonymi do ETPCz w Strasburgu;
- koledzy z Bułgarii przedstawili informację dotyczącą zaistniałych nieprawidłowości przy wyborach sędziów do rady sądownictwa przeprowadzanych drogą elektroniczną, które skutkowały unieważnieniem głosowania i brakiem wyboru sędziów – członków bułgarskiej rady sądownictwa.

Zaproponowane przez Zarząd EAJ propozycje uchwał dotyczące Szwecji, Bułgarii i Armenii zostały przyjęte przez aklamację.

Następnie przedstawiono informacje dotyczące aktualnej sytuacji sądownictwa:

- na Węgrzech – od kilku lat brak podwyżek wynagrodzeń;
- na Słowacji – narasta poczucie ograniczania niezależności sądownictwa;
- w Mołdawii – trwa arbitralny proces powoływania sędziów bez uzasadnienia i ograniczania możliwości odwołania od tych decyzji.
- we Włoszech trwają kolejne etapy reformy wymiaru sprawiedliwości, zmierzające do faktycznego rozdziału funkcjonowania sędziów i prokuratorów oraz coraz większego napływu do sądownictwa nowych sędziów wywodzących się spośród adwokatów.

Sędzia *Andrea Ciuca* z Rumunii – przewodnicząca Zespołu ds. monitorowania wynagrodzeń sędziów (którego aktywnym członkiem jest s. *Tomasz Połuszyński*) przedstawiła wyniki prac zespołu.

Przewodnicząca zespołu „Ways to Bruxelles” poinformowała o pracach zespołu.

Powrót wspólnych obrad Central Council (zebrania plenarnego) rozpoczęło podsumowanie roku pracy zespołów roboczych (Study Comissions).

Prezentowano też sprawozdanie finansowe IAJ oraz zaplanowany budżet. Z uwagi na rosnące koszty funkcjonowa-

nia stowarzyszenia zebranie podjęło uchwałę o podwyższeniu składek od stowarzyszeń od 50% od stycznia 2025 r.

Istotnym punktem obrad było wystąpienie sędzi *Doroty Zabłudowskiej*, która zaapelowała o pomoc i wsparcie stowarzyszeń światowych w staraniach o ustanowienie przez ONZ dnia 11 stycznia Międzynarodowym Dniem Niezawisłości Sędziowskiej – Marszu Tysiąca Tóg.

Kolejny dzień to z kolei Międzynarodowa Konferencja dotycząca wpływu sztucznej inteligencji (AI) na wymiar sprawiedliwości.

Podczas posiedzenia Rady Centralnej IAJ przyznano Nagrodę za niezależność sądownictwa „Marszu Tysiąca Tóg”, którą otrzymała *American Bar Association (ABA)* za nieustrudzone wspieranie niezależności sądów i niezawisłości sędziów na całym świecie.

Sędzia *Anas Hmedi*, przewodniczący Tunezyjskiego Stowarzyszenia Sędziów przedstawił pogarszającą się sytuację sędziów w tym kraju. Okazuje się, że od ostatniego spotkania IAJ w 2023 r. władze Tunezji doprowadziły do usunięcia z zawodu ponad 50 sędziów. Nasila się presja na

sędziów i rośnie obawa represji za obronę niezależności sądownictwa.

Podjęto uchwałę w obronie niezależności sądownictwa w Tunezji.

Prezes IAJ poinformował o tym, iż w coraz większej liczbie krajów na świecie pojawiają się tendencje do ograniczenia znaczenia i samodzielności władzy sądowniczej. Swoistym kuriozum jest sytuacja w Turcji, której rząd uznał IAJ i EAJ za organizacje terrorystyczne, natomiast pojawienie się członków zarządów tych stowarzyszeń na terytorium tureckim może pociągnąć za sobą ich aresztowanie.

Największe emocje i dyskusje kularowe wzbudziła kwestia wniosku stowarzyszenia azerskiego o przyznanie temu krajowi organizacji spotkania IAJ w 2025 r. Po raz pierwszy w historii na wniosek stowarzyszeń z 5 krajów doszło w tym zakresie do tajnego głosowania, w którym wniosek zyskał akceptację większości głosujących.

Żadnych z kolei wątpliwości nie wzbudził za to wniosek stowarzyszenia portugalskiego o przyznanie organizacji spotkania IAJ w 2026 r. – przyjęto go przez aklamację.

REKLAMA

KODEKS SPÓŁEK HANDLOWYCH SPÓŁKI OSOBOWE

Tomy Ia i Ib:

zawierają **kompleksową analizę przepisów** poświęconych spółkom osobowym (komentarze do art. 1–150)

uwzględniają **najnowsze orzecznictwo sądowe**

przedstawiają **tło systemowe** niezbędne do **rozwiązywania problemów wykładni przepisów KSH** powstających w **praktyce**

Dowiedz się więcej: ksiegarnia.beck.pl | 81 46 13 300